

คำอธิบาย
ตำราพระโอสถ
ครั้งรัชกาลที่ ๒

พิมพ์โรงอัฐศก พ.ศ. ๒๔๕๘

คำอธิบายตำราพระโอสถ ครั้งรัชกาล..
WB50 ก469ค 2561

B0002598
bib:13399115293

กลุ่มงานวิชาการและคลังความรู้
กองวิชาการและแผนงาน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๓)
คำชี้แจง	(๕)
สารบัญ	(๑๖)
สารบัญภาพสี	(๑๗)
บทที่ ๑ ว่าด้วยตำราพระโอสถ ครั้นรัชกาลที่ ๒ บิมโรงอัฐศก พ.ศ. ๒๔๕๙	๑
บทที่ ๒ ว่าด้วยการสังคายนาดำรับยาในตำราพระโอสถ ครั้นรัชกาลที่ ๒ บิมโรงอัฐศก พ.ศ. ๒๔๕๙	๕
บทที่ ๓ ว่าด้วยสมุนไพรมะและเครื่องยาที่ใช้พิชิตพิษ สัตว์วัตถุ และธาตุวัตถุ ในตำราพระโอสถ ครั้นรัชกาลที่ ๒ บิมโรงอัฐศก พ.ศ. ๒๔๕๙	๑๖๓
เอกสารอ้างอิง	๒๑๙
ภาคผนวก	
ต้นฉบับเดิม ตำราพระโอสถ ครั้นรัชกาลที่ ๒ บิมโรงอัฐศก พ.ศ. ๒๔๕๙	๒๒๒
ดัชนี	
ก. ดัชนีชื่อดำรับยา	๒๙๗
ข. ดัชนีชื่อไทยและเครื่องยาไทย	๒๙๙
ค. ดัชนีชื่อวิทยาศาสตร์	๓๐๕

สารบัญภาพสี

		หน้า
กระชาย	<i>Boesenbergia rotunda</i> (L.) Mansf.	๒๐๓
กระเทียม	<i>Allium sativum</i> L.	๒๐๓
กระวาน	<i>Amomum testaceum</i> Ridl.	๒๐๔
กฤษณา	<i>Aquilaria crassna</i> Pierre ex Lecomte	๒๐๔
กะทือ	<i>Zingiber zerumbet</i> (L.) Roscoe ex Sm.	๒๐๔
กานพลู	<i>Syzygium aromaticum</i> (L.) Merr. & L. M. Perry	๒๐๕
การบูร	<i>Cinnamomum camphora</i> (L.) J. Presl	๒๐๕
โกฐเขมา	<i>Atractylodes lancea</i> (Thunb.) DC.	๒๐๕
โกฐสอ	<i>Angelica dahurica</i> (Hoffm.) Benth. & Hook. f. ex Franch. & Sav. var. <i>dahurica</i>	๒๐๕
ขมิ้นอ้อย	<i>Curcuma</i> sp.	๒๐๖
ขิง	<i>Zingiber officinale</i> Roscoe	๒๐๖
ขิงแห้ง	<i>Zingiber ligulatum</i> Roxb.	๒๐๖
ขี้เหล็ก	<i>Senna siamea</i> (Lam.) H.S.Irwin & Barneby	๒๐๗
จันทน์เทศ	<i>Myristica fragrans</i> Houtt.	๒๐๗
ข้าพูล	<i>Piper sarmentosum</i> Roxb.	๒๐๘
ดองดึง	<i>Gloriosa superba</i> L.	๒๐๘
ดีปลี	<i>Piper retrofractum</i> Vahl	๒๐๘
เถาว์ลัยเปรียง	<i>Solori scandens</i> (Roxb.) Sirich & Adema (<i>Derris scandens</i> (Roxb.) Benth.)	๒๐๙
เทียนขาว	<i>Cuminum cyminum</i> L.	๒๐๙
เทียนดำ	<i>Nigella sativa</i> L.	๒๐๙
เปราะหอม	<i>Kaempferia galanga</i> L.	๒๐๙

		หน้า
เปล้าน้อย	<i>Croton stellatopilosus</i> H. Ohba	๒๑๐
เปล้าใหญ่	<i>Croton persimilis</i> Müll. Arg.	๒๑๐
ผักชีลา	<i>Coriandrum sativum</i> L.	๒๑๑
พริกไทย	<i>Piper nigrum</i> L.	๒๑๑
พิมเสน	<i>Dryobalanops aromatica</i> C. F. Gaertn.	๒๑๑
ไพล	<i>Zingiber montanum</i> (J. Koenig) Link ex A. Dietr.	๒๑๒
มหาหิงค์	<i>Ferula assa-foetida</i> L.	๒๑๒
มะกรูด	<i>Citrus hystrix</i> DC.	๒๑๒
มะกา	<i>Bridelia ovata</i> Decne.	๒๑๓
มะตูม	<i>Aegle marmelos</i> (L.) Corrêa	๒๑๓
มะนาว	<i>Citrus aurantiifolia</i> (Christm.) Swingle	๒๑๔
ยาดำ	<i>Aloe vera</i> (L.) Burm. f.	๒๑๔
ว่านน้ำ	<i>Acorus calamus</i> L.	๒๑๔
ส้มซ่า	<i>Citrus x aurantium</i> L.	๒๑๕
สมอไทย	<i>Terminalia chebula</i> Retz.	๒๑๕
สมุลแว้ง	<i>Cinnamomum bejolghota</i> (Buch.-Ham.) Sweet	๒๑๖
สะค้าน	<i>Piper wallichii</i> (Miq.) Hand.-Mazz.	๒๑๖
แสมทะเล	<i>Avicennia marina</i> (Forssk.) Vierh.	๒๑๗
อบเชยเทศ	<i>Cinnamomum verum</i> J. Presl.	๒๑๗
สัตว์วัตถุ		
ผึ้ง		๒๑๘
แร่ธาตุ		
เกลือสินเธาว์		๒๑๘
สารส้ม		๒๑๘